

Cuprins¹⁾

Listă de abrevieri	5
CODUL PENAL (Legea nr. 286/2009)	7
INDEX CP	181
LEGISLAȚIE CONEXĂ	192
Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin (<i>extras</i>)	192
Legea nr. 59/1934 asupra cecului (<i>extras</i>)	192
Legea nr. 22/1969 privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor agenților economici, autorităților sau instituțiilor publice (<i>extras</i>)	193
Decretul nr. 340/1981 privind regimul emițătoarelor radioelectrice (<i>extras</i>)	194
Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României (<i>extras</i>)	195
Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului (<i>extras</i>)	207
Legea societăților nr. 31/1990 (<i>extras</i>)	207
Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale (<i>extras</i>)	215
Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții (<i>extras</i>)	217
Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României (<i>extras</i>)	219
Legea nr. 60/1991 privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice (<i>extras</i>)	221
Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție (<i>extras</i>)	222
Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere (<i>extras</i>)	223
Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi (<i>extras</i>)	224
Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor (<i>extras</i>)	226
Legea nr. 82/1993 privind constituirea Rezervației Biosferei „Delta Dunării” (<i>extras</i>)	227
Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții (<i>extras</i>)	228
Legea nr. 16/1995 privind protecția topografiilor produselor semiconductoare (<i>extras</i>)	229
Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (<i>extras</i>)	230
Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive (<i>extras</i>)	233
Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, rep. (<i>extras</i>)	234
Legea nr. 16/1996 Arhivelor Naționale (<i>extras</i>)	236
Legea concurenței nr. 21/1996 (<i>extras</i>)	237
Legea nr. 31/1996 privind regimul monopolului de stat (<i>extras</i>)	238
Legea apelor nr. 107/1996 (<i>extras</i>)	239
Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare (<i>extras</i>)	240
Legea nr. 56/1997 pentru aplicarea prevederilor Convenției privind interzicerea dezvoltării, producerii, stocării și folosirii armelor chimice și distrugerea acestora (<i>extras</i>)	243
Legea nr. 132/1997 privind rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public (<i>extras</i>)	247

¹⁾ Actele normative cuprinse în prezenta culegere au fost actualizate la data de 10 iulie 2018.

O.G. 29/1997 privind Codul aerian civil (<i>extras</i>).....	248
Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice (<i>extras</i>).....	251
Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante (<i>extras</i>)	252
O.U.G. nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență (<i>extras</i>)	253
Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială (<i>extras</i>)	254
Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici (<i>extras</i>).....	255
O.G. nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național (<i>extras</i>).....	256
Legea nr. 32/2000 privind activitatea și supravegherea intermediarilor în asigurări și reasigurări (<i>extras</i>)	257
Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (<i>extras</i>)	257
Legea nr. 139/2000 privind activitatea de meteorologie (<i>extras</i>).....	261
Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.....	262
Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil (<i>extras</i>)	276
O.U.G. nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase în România (<i>extras</i>)	278
O.U.G. nr. 244/2000 privind siguranța barajelor (<i>extras</i>)	278
Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 (<i>extras</i>)	279
Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică (<i>extras</i>)	280
Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (<i>extras</i>)	280
Legea zootehnicii nr. 72/2002 (<i>extras</i>).....	281
O.U.G. nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război	281
O.U.G. nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi (<i>extras</i>)	284
Legea nr. 289/2002 privind perdelele forestiere de protecție (<i>extras</i>)	286
Legea nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale (<i>extras</i>)	286
Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002 (<i>extras</i>).....	287
Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice (<i>extras</i>).....	288
Legea audiovizualului nr. 504/2002 (<i>extras</i>)	289
Legea nr. 546/2002 privind grațierea și procedura acordării grațierii	290
Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului.....	293
O.U.G. nr. 189/2002 privind operațiunile compensatorii referitoare la contractele de achiziții pentru nevoi de apărare, ordine publică și siguranță națională (<i>extras</i>)	309
O.U.G. nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România (<i>extras</i>)	310
O.U.G. nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonei costiere (<i>extras</i>)	311
Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003 (<i>extras</i>)	313
Legea nr. 53/2003 (Codul muncii) (<i>extras</i>)	313
Legea minelor nr. 85/2003 (<i>extras</i>).....	315
O.U.G. nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite (<i>extras</i>)	316

Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (<i>extras</i>)	317
Legea nr. 191/2003 privind infracțiunile la regimul transportului naval.....	319
Legea nr. 196/2003 privind prevenirea și combaterea pornografiei	323
Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie (<i>extras</i>).....	326
Legea nr. 329/2003 privind exercitarea profesiei de detectiv particular	327
Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor (<i>extras</i>)	333
Legea nr. 138/2004 a îmbunătățirilor funciare (<i>extras</i>)	334
Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor (<i>extras</i>)	334
Legea petrolului nr. 238/2004 (<i>extras</i>)	335
Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției (<i>extras</i>)	336
Legea nr. 297/2004 privind piața de capital (<i>extras</i>)	336
Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat (<i>extras</i>).....	337
Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului.....	338
Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției (<i>extras</i>)	349
Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	351
Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate (<i>extras</i>)	355
Legea nr. 282/2005 privind organizarea activității de transfuzie sanguină, donarea de sânge și componente sanguine de origine umană, precum și asigurarea calității și securității sanitare, în vederea utilizării lor terapeutice (<i>extras</i>)	356
Legea nr. 289/2005 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea fenomenului infracțional în domeniul transportului pe calea ferată	356
O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului (<i>extras</i>).....	357
O.U.G. nr. 11/2006 privind măsurile ce se aplică pentru monitorizarea, combaterea și eradicarea gripei aviare pe teritoriul României (<i>extras</i>)	359
Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României (<i>extras</i>).....	360
Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (<i>extras</i>)	363
Legea nr. 122/2006 privind azilul în România (<i>extras</i>)	368
Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative (<i>extras</i>)	369
Legea nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare (<i>extras</i>).....	369
Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (<i>extras</i>)	370
Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006 (<i>extras</i>)	371
Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006 (<i>extras</i>)	371
O.U.G. nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență (<i>extras</i>)	381
O.U.G. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului (<i>extras</i>).....	381
O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (<i>extras</i>)	382
Legea nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive (<i>extras</i>)	392
O.U.G. nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura (<i>extras</i>).....	393
O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității (<i>extras</i>)	395
Legea nr. 46/2008 Codul silvic (<i>extras</i>)	395
Legea nr. 64/2008 privind funcționarea în condiții de siguranță a instalațiilor sub presiune, instalațiilor de ridicat și a aparatelor consumatoare de combustibil (<i>extras</i>)	400
Legea nr. 173/2008 privind intervențiile active în atmosferă (<i>extras</i>)	402

Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebankare (<i>extras</i>)	403
O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc (<i>extras</i>).....	403
O.U.G. nr. 113/2009 privind serviciile de plată (<i>extras</i>)	406
Legea nr. 355/2009 privind regimul stării de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și al stării de război (<i>extras</i>).....	408
Legea siguranței digurilor nr. 259/2010 (<i>extras</i>).....	409
O.U.G. nr. 119/2010 privind regimul de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare (<i>extras</i>)	409
O.U.G. nr. 122/2010 privind stabilirea sancțiunilor aplicabile pentru încălcarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.907/2006 (<i>extras</i>).....	410
Legea educației naționale nr. 1/2011 (<i>extras</i>)	411
Legea dialogului social nr. 62/2011 (<i>extras</i>)	412
Legea nr. 101/2011 pentru prevenirea și sancționarea unor fapte privind degradarea mediului	413
Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător (<i>extras</i>)	419
Legea nr. 127/2011 privind activitatea de emitere de monedă electronică (<i>extras</i>).....	420
O.G. nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor (<i>extras</i>).....	421
Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare (<i>extras</i>)	422
Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor (<i>extras</i>)	423
Legea nr. 287/2011 privind unele măsuri referitoare la organizarea activității de punere în executare a creanțelor aparținând instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebankare	423
Legea nr. 123/2012 energiei electrice și a gazelor naturale (<i>extras</i>)	426
O.U.G. nr. 46/2013 privind criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale (<i>extras</i>)	427
Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (<i>extras</i>).....	429
Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (<i>extras</i>)	430
Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare (<i>extras</i>).....	432
Legea nr. 276/2015 privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit (<i>extras</i>)	432
Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare (<i>extras</i>).....	433
Legea nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață (<i>extras</i>)	434
Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (<i>extras</i>).....	439
Legea nr. 142/2018 privind precursorii de droguri (<i>extras</i>).....	439
Legea nr. 157/2018 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea antisemitismului (<i>extras</i>)	443
Index al actelor normative conexe	445
Actualizări terminologice	448

Titlul II Infracțiunea

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 15. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii. (1) Infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o.

(2) Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.

• **VECHIUL CP: art. 17.**

• **JURISPRUDENȚĂ.** A se vedea *Dec. ICCJ (SP) nr. 217/A/2014* (sub art. 80 NCP).

Art. 16. Vinovăția. (1) Fapta constituie infracțiune numai dacă a fost săvârșită cu forma de vinovăție cerută de legea penală.

(2) Vinovăție există când fapta este comisă cu intenție, din culpă sau cu intenție depășită.

(3) Fapta este săvârșită cu intenție când făptuitorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte;

b) prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.

(4) Fapta este săvârșită din culpă, când făptuitorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;

b) nu prevede rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să îl prevadă.

(5) Există intenție depășită când fapta constând într-o acțiune sau inacțiune intenționată produce un rezultat mai grav, care se datorează culpei făptuitorului.

(6) Fapta constând într-o acțiune sau inacțiune constituie infracțiune când este săvârșită cu intenție. Fapta comisă din culpă constituie infracțiune numai când legea o prevede în mod expres.

• **VECHIUL CP: art. 19.**

Art. 17. Săvârșirea infracțiunii comise prin omisiune. Infracțiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârșită și prin omisiune, când:

a) există o obligație legală sau contractuală de a acționa;

b) autorul omisiunii, printr-o acțiune sau inacțiune anterioară, a creat pentru valoarea socială protejată o stare de pericol care a înlesnit producerea rezultatului.

Capitolul II Cauzele justificative

Art. 18. Dispoziții generale. (1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă există vreuna dintre cauzele justificative prevăzute de lege.

(2) Efectul cauzelor justificative se extinde și asupra participanților.

Art. 19. Legitima apărare. (1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită în legitimă apărare.

(2) Este în legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat și injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general, dacă apărarea este proporțională cu gravitatea atacului.

(3) Se prezumă a fi în legitimă apărare, în condițiile alin. (2), acela care comite fapta pentru a respinge pătrunderea unei persoane într-o locuință, încăpere, dependință sau loc împrejmuit ținând de aceasta, fără drept, prin violență, viclenie, efracție sau alte asemenea modalități nelegale ori în timpul nopții.

• **VECHIUL CP: art. 44.**

• **CEDO și CDFUE.** A se vedea *art. 2 CEDO* și *art. 2 CDFUE* (la începutul Cap. I T. I Partea Specială).

Art. 20. Starea de necesitate. (1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită în stare de necesitate.

(2) Este în stare de necesitate persoana care săvârșește fapta pentru a salva de la un pericol imediat și care nu putea fi înlăturat altfel viața, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general, dacă urmările faptei nu sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce în cazul în care pericolul nu era înlăturat.

• **VECHIUL CP: art. 45.**

Art. 21. Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații. (1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală constând în exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.

(2) Este de asemenea justificată fapta prevăzută de legea penală constând în îndeplinirea unei obligații impuse de autoritatea competentă, în forma prevăzută de lege, dacă aceasta nu este în mod vădit ilegală.

• **HP. Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 19/2015 (M. Of. nr. 590 din 5 august 2015):** „(...) fapta medicului angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, care are calitatea de funcționar public, în accepțiunea disp. art. 175 alin. (1) lit. b) tz. II NCP, de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți, în sensul art. 34 alin. (2) L. drepturilor pacientului nr. 46/2003 [Pacientul poate oferi angajaților sau unității unde a fost îngrijit plăți suplimentare sau donații, cu respectarea legii], nu constituie o exercitare a unui drept recunoscut de lege care să atragă incidența disp. art. 21 alin. (1) tz. I NCP”.

Art. 22. Consimțământul persoanei vătămate. (1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită cu consimțământul persoanei vătămate, dacă aceasta putea să dispună în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol.

(2) Consimțământul persoanei vătămate nu produce efecte în cazul infracțiunilor contra vieții, precum și atunci când legea exclude efectul justificativ al acestuia.

Capitolul III Cauzele de neimputabilitate

Art. 23. Dispoziții generale. (1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, dacă a fost comisă în condițiile vreuneia dintre cauzele de neimputabilitate.

(2) Efectul cauzelor de neimputabilitate nu se extinde asupra participanților, cu excepția cazului fortuit.

Art. 24. Constrângerea fizică. Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită din cauza unei constrângeri fizice căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.

• **VECHIUL CP: art. 46 alin. (1).**

Art. 25. Constrângerea morală. Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită din cauza unei constrângeri morale, exercitată prin amenințare cu un pericol grav pentru persoana făptuitorului ori a altuia și care nu putea fi înlăturat în alt mod.

• **VECHIUL CP: art. 46 alin. (2).**

Art. 26. Excesul neimputabil. (1) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana aflată în stare de legitimă apărare, care a depășit, din cauza tulburării sau temerii, limitele unei apărări proporționale cu gravitatea atacului.

(2) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana aflată în stare de necesitate, care nu și-a dat seama, în momentul comiterii faptei, că pricinuiește urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

• **VECHIUL CP: art. 44 alin. (3).**

Art. 27. Minoritatea făptuitorului. Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de un minor, care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condițiile legale pentru a răspunde penal.

• **VECHIUL CP: art. 50.**

Art. 28. Iresponsabilitatea. Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-și dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale ori nu putea să le controleze, fie din cauza unei boli psihice, fie din alte cauze.

• **VECHIUL CP: art. 48.**

Art. 29. Intoxicația. Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-și dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale, ori nu putea să le controleze, din cauza intoxicării involuntare cu alcool sau alte substanțe psihoactive.

• **VECHIUL CP: art. 49 alin. (1).**

• **L.P.A. Art. 241.** Prin «substanțe psihoactive» se înțelege substanțele stabilite prin lege, la propunerea Ministerului Sănătății.

Art. 30. Eroarea. (1) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală săvârșită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu cunoștea existența unei stări, situații ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și faptelor săvârșite din culpă pe care legea penală le pedepsește, numai dacă necunoașterea stării, situației ori împrejurării respective nu este ea însăși rezultatul culpei.

(3) Nu constituie circumstanță agravantă sau element circumstanțial agravant starea, situația ori împrejurarea pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârșirii infracțiunii.

(4) prevederile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător și în cazul necunoașterii unei dispoziții legale extrapenale.

(5) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită ca urmare a necunoașterii sau cunoașterii greșite a caracterului ilicit al acesteia din cauza unei împrejurări care nu putea fi în niciun fel evitată.

• **VECHIUL CP: art. 51.**

Art. 31. Cazul fortuit. Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală al cărei rezultat e consecința unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.

• **VECHIUL CP: art. 47.**

• **JURISPRUDENȚĂ. Dec. ICCJ (SP) nr. 238/A/2014** (www.scj.ro): „Potrivit legii, nu constituie infracțiune fapta prevăzută de legea penală, al cărei rezultat este consecința unei împrejurări care nu putea fi prevăzută și exclude vinovăția persoanei și caracterul penal al faptei deoarece acțiunea sau inacțiunea care a produs rezultatul periculos a intrat în concurs cu o forță străină de cunoștința și voința persoanei, intervenția acestei forțe imprevizibile (împrejurare, eveniment) dând naștere unui rezultat pe care făptuitorul nu l-a conceput și nu l-a urmărit. Cazul fortuit prezentat la art. 31 NCP este reprezentat de acțiunea-inacțiunea unei persoane care produce un rezultat neconceput, neurmărit și nedovedit de autorul acțiunii, rezultatul datorându-se unei forțe naturale a cărei prezență nu a putut fi prevăzută. Rezultatul acțiunii nu poate fi prevăzut și nici nu va fi imputat din punct de vedere subiectiv autorului faptei, excluzându-se în acest mod caracterul penal al faptei datorită lipsei de vinovăție. Limită de comparație a imposibilității de prevedere a faptei este generată de aprecierea că, în situații identice, nici o persoană nu ar fi putut să prevadă rezultatul produs. Caracteristic cazului fortuit este faptul că acțiunea sau inacțiunea unei persoane produce un rezultat socialmente periculos, neașteptat, datorită faptului că intră în concurs cu o împrejurare fortuită neprevizibilă, care produce în fapt acel rezultat, iar această imprevizibilitate trebuie să aibă un caracter obiectiv și general, în sensul că nimeni în aceeași situație să nu poată prevedea rezultatul socialmente periculos. Acest caracter obiectiv și general al imprevizibilității diferențiază

această neprevădere, în situația cazului fortuit, de imprevizibilitatea care apare în situația în care făptuitorul, deși trebuia să prevadă rezultatul, nu-l prevede datorită unor deficiențe și limite personale. În concluzie, la cazul fortuit suntem în prezența unei imprevizibilități obiective, și nu subiective, de aceea, odată constatat caracterul obiectiv al imprevizibilității, nu se mai pune problema posibilității subiective a persoanei în cauză de a prevedea acel rezultat. Cazul fortuit are caracter obiectiv și există când «acțiunea-inacțiunea unei persoane a produs un rezultat pe care acea persoană nu l-a conceput și nu l-a urmărit, producerea lui fiind datorată unei împrejurări neașteptate», adică împrejurarea nu putea fi prevăzută de orice altă persoană, nu numai de către subiectul care a săvârșit fapta”.

Capitolul IV Tentativa

Art. 32. Tentativa. (1) Tentativa constă în punerea în executare a intenției de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul.

(2) Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este consecința modului cum a fost concepută executarea.

• **VECHIUL CP: art. 20.**

• **JURISPRUDENȚĂ.** A se vedea *Dec. ICCJ (SP) nr. 158/A/2016* (sub art. 188 NCP).

Art. 33. Pedepșirea tentativei. (1) Tentativa se pedepsește numai când legea prevede în mod expres aceasta.

(2) Tentativa se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea consumată, ale cărei limite se reduc la jumătate. Când pentru infracțiunea consumată legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, iar instanța s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancționează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

• **VECHIUL CP: art. 21.**

• **HP.** A se vedea și *Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 6/2014* (sub art. 6 NCP).

Art. 34. Desistarea și împiedicarea producerii rezultatului. (1) Nu se pedepsește autorul care, înainte de descoperirea faptei, s-a desistat ori a încunoștințat autoritățile de comiterea acesteia, astfel încât consumarea să poată fi împiedicată, sau a împiedicat el însuși consumarea infracțiunii.

(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracțiune, se aplică pedeapsa pentru această infracțiune.

• **VECHIUL CP: art. 22.**

Capitolul V Unitatea și pluralitatea de infracțiuni

• **HP. Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 3/2017** (M. Of. nr. 259 din 13 aprilie 2017): „Admite sesizarea (...) în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept: «atunci, când o persoană comite, în aceeași împrejurare, una sau mai multe acțiuni care pot constitui elementul material conform enumerării din art. 2 alin. (1) L. nr. 143/2000, având ca obiect material mai multe categorii de droguri, prevăzute în tabele diferite (de risc și de mare risc), ne aflăm în prezența unui concurs de infracțiuni prevăzut de art. 2 alin. (1) L. nr. 143/2000 și art. 2 alin. (2) din aceeași lege cu aplicarea art. 38 NCP, sau a unei unități legale de infracțiuni sub forma infracțiunii continuate, prevăzută de art. 2 alin. (1) și (2) L. nr. 143/2000 cu aplicarea art. 35 alin. (1) NCP, ori a infracțiunii complexe prevăzută de art. 2 alin. (1) și (2) L. nr. 143/2000 cu aplicarea art. 35 alin. (2) NCP» și stabilește: În interpretarea dispozițiilor art. 2 L. nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, rep., cu modif. și compl. ult. [«Art. 2. (1) Cultivarea, producerea,

fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi. (2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) au ca obiect droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi», săvârșirea, în aceeași împrejurare, a unei singure acțiuni dintre cele enumerate în alin. (1) al acestui articol, care are ca obiect atât droguri de risc, cât și droguri de mare risc, reprezintă o infracțiune simplă, ca formă a unității naturale de infracțiune, prevăzută de art. 2 alin. (1) și (2) din același act normativ”.

Art. 35. Unitatea infracțiunii continuate și a celei complexe. (1) Infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții și împotriva aceluiași subiect pasiv, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni.

(2) Infracțiunea este complexă când în conținutul său intră, ca element constitutiv sau ca element circumstanțial agravant, o acțiune sau o inacțiune care constituie prin ea însăși o faptă prevăzută de legea penală.

● **VECHIUL CP: art. 41.**

A se vedea și Dec. ICCJ (SU) nr. XVII/2007 (M. Of. nr. 866 din 22 decembrie 2008).

● **LPA. Art. 238.** În aplicarea dispozițiilor art. 35 alin. (1) NCP, condiția unității subiectului pasiv se consideră îndeplinită și atunci când: a) bunurile ce constituie obiectul infracțiunii se află în coproprietatea mai multor persoane; b) infracțiunea a adus atingere unor subiecți pasivi secundari diferiți, dar subiectul pasiv principal este unic.

● **NECONSTITUȚIONALITATE. D.C.C. nr. 368/2017:** „(...) sintagma «și împotriva aceluiași subiect pasiv» din cuprinsul dispozițiilor art. 35 alin. (1) NCP este neconstituțională”.

● **JURISPRUDENȚĂ. Dec. ICCJ (SP) nr. 71/RC/2016** (www.scj.ro): „În cazul în care în timpul duratei unei infracțiuni continue se adoptă mai multe legi penale, fapta se încadrează potrivit legii în vigoare la data când activitatea infracțională s-a încheiat, iar nu potrivit legii sub imperiul căreia a început și a durat o perioadă de timp”.

A se vedea și Dec. ICCJ (SP) nr. 6/A/2016 (la cap. Infracțiuni de serviciu, înaintea art. 295).

Art. 36. Pedeapsa pentru infracțiunea continuată și infracțiunea complexă.

(1) Infracțiunea continuată se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, al cărei maxim se poate majora cu cel mult 3 ani în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu cel mult o treime în cazul pedepsei amenzii.

(2) Infracțiunea complexă se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru cea infracțiune.

(3) Infracțiunea complexă săvârșită cu intenție depășită, dacă s-a produs numai rezultatul mai grav al acțiunii secundare, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea complexă consumată.

● **VECHIUL CP: art. 42.**

● **HP.** A se vedea:

– **Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 5/2014** (sub art. 5 NCP);

– **Dec. ICCJ (Complet DCD/P) nr. 13/2016** (sub art. 6 NCP).

Art. 37. Recalcularea pedepsei pentru infracțiunea continuată sau complexă. Dacă cel condamnat definitiv pentru o infracțiune continuată sau complexă este judecat ulterior și pentru alte acțiuni sau inacțiuni care intră în conținutul aceleiași infracțiuni, ținându-se seama de infracțiunea săvârșită în întregul ei, se stabilește o pedeapsă corespunzătoare, care nu poate fi mai ușoară decât cea pronunțată anterior.

● **VECHIUL CP: art. 43.**